

a tesztben, hogy keveredtek a kreatív feladatok a hagyományosabb kérdésekkel, amelyek inkább az ismeretekre irányultak. Elég sokat vitatkoztunk közben, féltünk, hogy nem marad idő, néha rá is kellett szólnunk egymásra. Az írókkal való találkozás nagy élmény volt, nem számítottunk rá, hogy eljönnek. Egy kicsit másképp képzeltük el őket, főleg a hangjukat. Érdekes volt a beszélgetésben az, hogy hogyan látják magukat. Tözsér Árpád beszélt a leg-többet, nekem tetszett, amit mondott. Meg az olvasásról szóló aforizmák is, amit a Legere résztvevői számára találtak ki a meghívott írók. Az eredményhirdetésen már azt hittük, nem is lesz helyezésünk, aztán nagyon jó érzés volt átvenni az első díjat, kaptunk egy vagon könyvet. A verseny arra volt jó, hogy megtanultunk csapatban dolgozni, megtanultunk empatikusak és toleránsak lenni a társainkkal. És hát az olvasás a lelkivilágunkat is építi, meg fejleszt a gondolkodásmódunkat is.

Illés Kósik Andrea felkészítő tanár, Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium, Fülek:

Először kapcsolódtunk be a Legerébe, és a diákjaim azt mondták, ez volt a legjobb verseny, amelyen eddig részt vettek. Nagyon élmény volt nekik az író-olvasó találkozás,

de még a felkészülés is. Szívesen olvasták a házi olvasmányokat, és nagyon élvezték azt is, hogy a prezentációra készülve élő írókkal, költőkkel találkozhattak, akik vállalták, hogy az általuk készített filmben szerepeljenek.

A diákjaim még csak másodikosok, de már most megszerették a kortárs irodalmat, elsősorban nagy Grendelrajongók lettek, s külön megörültek az ajándécsomagban talált Grendel-könyvnek.

Grendel Lajos író

Talán most már rájönnek, hogy a *Nálunk, New Hontban* elsősorban a felvidéki magyaroknak szól. Nem bántóan, hanem humorosan. Rendkívül örülök, hogy sokaknak tetszett a könyv.

Rádi Gódor Mária felkészítő tanár, Összevont Szakközépiskola, Ipolyság

A módszertani foglalkozásokat nagyon hasznosnak tartottam. Mind Fűzfa Balázs, mind Petres Csizmadia Gabriella előadása, illetve Salga Imre gyakorlatai megerősítették bennem, hogy szemléletváltásra van szükség a magyartanításban. A tananyag-feldolgozáshoz új ötleteket, tanácsokat kaptunk. Nagyon élvezetes volt, örülök, hogy részt vettem ezen a rendezvényen.

Varga Gabriella

Ötszáz év háromszáz költőjének ezernégyszáz verse egy DVD-n Dinnyés József: Dalaim negyvenöt éve

Az irodalmi ismeretterjesztésnek egy egészen újszerű és korszerű kiadványa látott napvilágot a közelmúltban Magyarországon, amelyet majd fél évszázados munkájának összegzésképpen két év alatt készített el a Kárpát-medence szerzte ismert és méltán népszerű gitáros, énekes, zeneszerző, daltulajdonos, avagy – miként önmagát nevezi – „énekmondó közvitéz” Dinnyés József. A *Dalaim negyvenöt éve* című DVD az elmúlt 500 év magyar költészetét tekinti át, 300 költőtől válogatott, 1400 énekelt verset fűzve egybe egy nagy gyűjteménnyé, oly módon, hogy az énekek hallgatása közben a versek teljes szövege is elolvasható, valamint az alkotók életútja és megannyi fontos irodalmi tanulmány, háttéranyag is megismerhető. A kiadvány különlegességét tetézi még, hogy keresőfunkciókkal látták el: kulcsfogalmak segítségével pillanatok alatt megtaláljuk a keresett verset, életrajzi adatot vagy egyéb információt; a tematikus összeállítások mellé pedig egyedi szempontok szerint saját csoportosítások is készíthetők. A DVD-t maga az alkotó mutatta be lapunknak.

– A könyvek tartalomjegyzék-funkcióját a DVD-n menüpontsor tölti be, amiről már első ránézésre is látszik, hogy meglehetősen egyszerű, áttekinthető felépítésű, és könnyen eligazítja a felhasználót. Melyek a menüpontsor legfőbb elemei?

– A menüpontsor legelején az ábécé betűi láthatók, amelyek mögött értelem szerűen a költők sorakoznak, az ő fényképeikre kattintva pedig előbukkan egy olyan felület, amely a lemezen

található verseiket, rövid életrajzukat és megjelent versesköteteik felsorolását tartalmazza. Az *Összeállítások* menüpont tematikus csoportokba rendezetten kínál verseket, így például találunk rajta gyermekeknek készült, különböző ünnepekre ajánlott, bizonyos korok szerinti és számos más szempont alapján készült összeállítást, de készíthet ilyet maga a felhasználó is a nagyon gyors és könnyen használható keresőfunkció segítségével. A

Születésnapok menüpont alatt azt lehet megnézni, hogy az adott naptári napon mely költők születtek. Hitvalló énekek, balladák, a *Szabadiskola* tíz fejezetre osztott, történelmi alapokra helyezett „tananyaga” is megtalálható az adathordozón, mint ahogyan irodalomtörténetünk szempontjából fontos olvasmányok, korabeli szerzőktől származó gondolatok is helyet kaptak rajta.

– Miért érezheti a sajátjának ezt a DVD-t a felvidéki magyar versbarát, a felvidéki magyar pedagógus?

– A felvidéki érdeklődő megtalálhatja rajta azokat a költőket, akiknek az életműve ebben a vidéken gyökerezik. A XIX. század nagy költőjétől, Reviczky Gyulától a *Miatyánk* és a *Pálma a Hortobágyon* című költemény hallgatható meg, illetve olvasható el. Ha figyelembe vesszük a cseh/szlovákiai magyar irodalom Fábry Zoltántól származó, virágzások szerinti korszakolását, akkor az általa első virágzás alatt értett 1938-ig terjedő korszak lírájából Győry Dezső és Mécs László szerepel a gyűjteményben, de elolvasható – több más, a csonka-Magyarország határain túl élő magyarság kultúrájáról szóló tanulmány társaságában – az 1942-ben megjelent, *Szlovákiai magyar írók antológiája (1938–1942)* című könyv gróf Esterházy János által jegyzett előszava is. Az 1948 után kezdődő, közel négy évtizedet átfogó harmadvirágzás időszakából az ötvenes évek második felébe újat hozó Nyolcak nemzedéke a

hangsúlyos, közülük Tözsér Árpádot, Gál Sándort és Zs. Nagy Lajost találjuk meg a válogatásban. A Nyolcakra 1970 körül következett új nemzedék, az „egyszeműek” (egyik bemutatkozó antológiájuk címe volt az *Egyszemű éjszaka*) közül Mikola Anikó és Tóth László szerepel a felvidéki költők közül. Nem maradhat ki a felsorolásból Zirig Árpád és Bárczi István neve sem – de természetesen ez itt nem a teljesség igénye, a felvidéki versbarát célzott kereséssel bizonyosan számos más költőt is talál még földijeitől az anyagban.

– Szavai mögül felsejlik, de a vers természetéből fakadóan is következnek, hogy a félvezredes magyar líra keresztmetszetén túl az összeállítás történelmi vonatkozása sem elhanyagolható.

– Valóban, hiszen a versek annak a kornak a lenyomatait, amelyben születtek, a költő ugyanis szemtanúként alkot, az ő valóságsszemlélete, valóságábrázolása pontos képe annak a pillanatnak, amikor a verse megszületett. Ezek a szemléltető költemények tehát, időrendi sorrendbe helyezve, az irodalom mellett a magyar történelmet is közelebb viszik a nézőhöz-hallgatóhoz, ily módon a gyűjtemény nemcsak az általános és középiskolai irodalom-, hanem a történelemoktatásban is hasznos tankönyvi segédlet lehet.

– Azt mondta, a kiadvány által a versbarátok feleleveníthetik valamilyen verselményeiket, valamint újakra tehetnek szert, és az is világossá vált, hogy a DVD elsősorban az irodalom- és a történelemtanításnak le-

het fontos kiegészítője. Kiknek ajánlja még?

– Egy számítógép és egy projektor, netán egy interaktív tábla birtokában ragyogóan használható osztályfőnöki órán és különböző tematikus foglalkozások során is. Ünnepi megemlékezésekre való felkészülésekkor a szervezők, rendezők számára igen jó támaszték lehet, hiszen iskolai és egyházi ünnepeink mindegyikére kínál alkotást, s mint említettem, ezekre rövid böngészés után akár szerkesztett összeállítás is készíthető. Iskolai könyvtáros tanárok, közkönyvtárosok és könyvtárlátogatók is nagy hasznát vehetik, hasonlóképpen olvasóköri, bibliaköri, honismereti-helytörténeti körök, szabadiskolák, művelődési egyesületek és az egyre gazdagabb tartalommal bíró múzeumpedagógiai műhelyek is nagy haszonnal „lapozgathatják”.

Dr. Fűzfa Balázs irodalomtörténész lektori jelentése

„Dinnyés József dalai az önmagunkkal való találkozás lehetőségével kecsegtetnek, a derűvel megélt élet mindennapjait és ünnepeit húzzák közelebb a szemhatárunkhoz. Tőle megtudhatjuk, hogy a kultúra az egyetlen dolog, amelynek minél szaporább fogyasztása nem annak megszűnésével fenyeget, hanem éppen sárgulással gyarapítja magát a kultúrát. S természetesen gazdagítja magát a fogyasztót.

Különleges olvasatot tart kezében az olvasó-hallgató, amikor Dinnyés József ötödfél évtizednyi munkáit szemlézi. Egy ősrégi műfaj, a dalolt vers elevenedik meg minden percben a (ráadásul) számítástechnikai értelemben is innovatív és attraktív DVD-t gépünkbe téve [...] A különböző lehetőségek, melyek többféle struktúrában teszik pillanatok alatt áttekinthetővé a rendszert s a (dal)költészetet, már-már a magyar líra végtelenségének képzetét keltik bennünk.

Dinnyés József DVD-jét forgalmazásra rendkívül alkalmasnak tartom, sőt az iskolai és közkönyvtárak számára azonnal megvásárlásra javaslom. Továbbá nemcsak tankönyvi segédletként gondolom kitűnően alkalmazhatónak az általános és középiskolai (irodalom)oktatásban, de jó szívvel adnám minden magyar középiskolás kezébe érettségi ajándékkul.”

(*Dalaim negyvenöt éve. DVD ROM. Készült a Nemzeti Kulturális Alap [miniszteri támogatás] alkotói ösztöndíjának támogatásával. Szerkesztette, zenéjét írta és előadja: Dinnyés József. Fogyasztói ára 12 000 forint. Megrendelhető: www.dinnyes.com*)